

УДК. 347

DOI <https://doi.org/10.32703/2663-6352/2023-2-14-232-241>

ORCID ID 0000-0003-2850-3251

Новосельська Ірина Василівна,*кандидат юридичних наук,**доцент кафедри цивільного та кримінального права**Юридичного факультету**Інституту управління, технологій та права**Державного університету інфраструктури та технологій**м. Київ, Україна***Нечаєв Віталій Вікторович,***Студент 2-го курсу магістратури юридичного факультету**Інституту управління, технологій та права**Державного університету інфраструктури та технологій**м. Київ, Україна*

NFT ТЕХНОЛОГІЇ ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО

Анотація. Ця наукова робота вивчає вплив технології NFT (Non-Fungible Token) на авторське право та розглядає юридичні аспекти використання NFT в мистецтві та інших галузях. Аналізується правовий контекст України щодо авторських прав та прав власності.

Ключові слова. NFT, інтелектуальна власність, блокчейн, криптографічні одиниці обліку Ethereum, анімований GIF.

Annotation. This academic study looks into how NFT (Non-Fungible Token) tech affects copyright, especially in art. It dives into Ukraine's laws on copyright and property rights, exploring how NFTs are used in different spheres. The idea of recognizing a new category for digital stuff like NFTs in copyright law is suggested. It argues that NFTs are a unique form of copyrighted material, like photos or music, captured in a specific digital token form. The steps for transferring ownership of NFTs are explained, with smart contracts playing a key role. The common token standards, ERC-20 and ERC-721 on Ethereum, are discussed. Disputes over the legal status of NFTs might end up in court dealing with digital asset rights. The detailed analysis of the steps required for transferring ownership rights to NFTs unveils the complexities inherent in this process. Smart contracts, functioning as automated, self-executing agreements, play a pivotal role in facilitating seamless transactions within the NFT ecosystem. The involvement of smart contracts adds a layer of transparency and efficiency to the buying and selling of NFTs, contributing to the overall legitimacy and security of these transactions. As NFTs redefine the concept of ownership in the digital age, the legal framework must adapt to address the complexities associated with these innovative assets. The future development of NFTs is uncertain, yet it will undeniably impact the future of intellectual property, sparking ongoing discussions and legal changes to ensure a fair and equitable digital environment for creators, buyers, and industry participants.

Keywords: NFT, copyright, work, token, blockchain, digital environment.

NFT (Non-fungible tokens) є чудовою альтернативою щодо реєстрації патентів та авторських прав, адже перетворення фізичного активу в цифровий може спрощувати різноманітні процеси та навіть усувати посередників. Токени дозволяють митцям напряму

зв'язуватися зі своєю аудиторією, знаходити свого покупця та обирати омріяну вартість без спеціального агента.

NFT — це ідеальна можливість закріпити свої права інтелектуальної власності на будь-який унікальний цифровий об'єкт. Токени використовуються для того, аби захистити ваші файли від дублювання, копіювання та несанкціонованого використання.

Володіючи, купуючи, продаючи або обмінюючи товар, на основі якого був створений той чи інший токен, ми завжди можемо перевірити хто був його автором та кому цієї миті належить право власності на нього. Блокчейн — це свого роду реєстр, через який кожен бажаючий може знайти необхідну йому інформацію, тому що токени зберігаються у відкритому блокчейні й саме через це інформація про товар, історія його операцій буде доступна та достовірна завжди.

Світ не стоїть на місці, тому NFT можуть мати багато потенційних застосувань, які виходять за межі світу мистецтва або ігор. Токени чудово підходять для керування системою ідентифікації. Наприклад, перетворюючи фізичні паспорти громадян на NFT, кожен із яких буде мати свої унікальні ідентифікаційні характеристики, можна оптимізувати процеси в'їзду та виїзду громадян для юрисдикцій. Іншим прикладом може бути якийсь університет, що може видати NFT студентам, які отримали певну ступінь, і дозволити роботодавцям легко перевірити освіту майбутнього працівника.

Ера NFT тільки набирає обертів, адже це абсолютно інноваційні активи, щодо яких наразі немає окремого юридичного регулювання в жодній країні світу.

NFT – це скорочення від англійських слів non-fungible token, які вказують на не взаємозамінний характер цього токена. До прикладу, криптографічні одиниці обліку Ethereum є взаємозамінними, а NFT реалізований на блокчейні Ethereum – ні. [1]

Тобто це токен, який не можна обміняти на інший. Такі токени повністю різняться між собою, є унікальними, а їхня кількість обмежена.

Цей токен являє собою одиницю даних у цифровій книзі, що називається блокчейном, де кожен NFT може представляти унікальний цифровий елемент, і тому кожен з них не є взаємозамінним.

Такий токен існує лише в одному екземплярі, що і відрізняє NFT від інших tokenів, реалізованих на блокчейні.

Сам по собі NFT може бути де-факто всім, що має цифрову форму. Це може бути зображення, фотографія, анімований GIF, фільм або музика – все, що унікально, та що може бути збереженим у цифровому вигляді. Це предмети, які ми розглядаємо в якості предметів колекціонування, наприклад старі ігри Nintendo, карти покемонів або картинки. Різниця в тому, що замість картини на полотні, яку можна повісити на стіну, ви отримуєте, у даному випадку, файл JPG. [2]

NFT є частиною блокчейну, тому представляють з себе окремі маркери з додатковою інформацією, що зберігається в них. Саме ця інформація дозволяє їм приймати форму зображень, музики, відео та інших елементів, які ми зберігаємо в форматі JPEG, MP3 або GIF. Оскільки вони мають цінність, ми можемо купувати і продавати їх, як і будь-який інший вид мистецтва. Вартість, в свою чергу, як і у випадку з мистецтвом, визначається попитом і ринком. [2]

Для підтримки використання NFT та блокчейнів в іграх було створено спеціальні стандарти tokenів.

Найпоширенішими стандартами токенів є *ERC-20* та *ERC-721*, створені на блокчейні Ethereum.

Технологія блокчейн - це система запису та передачі інформації, що дозволяє зберігати дані у вигляді ланцюжка блоків. Кожен блок містить інформацію про певну кількість транзакцій та хеш попереднього блоку. Таким чином, кожен блок забезпечує взаємозв'язок з попереднім блоком, що утворює ланцюжок. [3]

Художники та Творці Контенту

Багато художників, музикантів, фотографів та інших творців використовують NFT для продажу своїх авторських робіт та контенту. Це дозволяє їм зберігати права на свої творіння та отримувати винагороду за їх використання та перепродаж у вигляді роялті.

Інвестори та Колекціонери

Вони купують NFT токени як цінність. Їх ціль полягає в тому, щоб інвестувати в цифрові активи, які можуть зрости в ціні з часом та отримати вигоду від їх продажу.

Геймери та Геймдевелопери

Геймери можуть використовувати NFT для купівлі і продажу ігрових предметів, які можуть бути використані у віртуальних світах. Геймдевелопери також можуть випускати NFT, пов'язані з їх іграми, що дозволяє геймерам отримувати право власності на унікальні ігрові активи. (речі/землі/нерухомість)

Бізнеси та Маркетплейси

Компанії можуть створювати ринки для купівлі та продажу NFT. Вони можуть отримувати комісійні з цих транзакцій та розвивати свій бізнес на основі NFT створюючи власні екосистеми.

Фінансові установи

Вони можуть використовувати NFT для випуску цифрових активів або цифрових версій реальних активів, таких як нерухомість чи акції компаній.

Артисти та Знаменитості

Багато артистів та знаменитостей випускають власні NFT, що можуть включати у себе ексклюзивний доступ до контенту, особисті предмети або можливість взаємодії з ними в цифровому або реальному світі.

Благодійні фонди та організації

Фонди створюють NFT колекції щоб нагородити осіб які роблять донати Відзнакою яка залишиться на пам'ять або буде надавати доступ до цінного контенту або інформації

Який у цьому сенс?

Технологія блокчейн забезпечує прозорість у володінні та передачі NFT токенів.

Використання NFT може зменшити потребу у посередниках, що забезпечує більший контроль і прибуток для творців.

NFT відкривають нові можливості для співпраці між творцями та споживачами контенту.

Використання NFT токенів може бути вигідним інструментом для різних осіб та суб'єктів господарювання, забезпечуючи унікальність, безпеку та можливість заробітку на цифрових активах. Проте, важливо бути обізнаним у правових аспектах цього питання, оскільки вони можуть суттєво вплинути на ваші права та обов'язки. На сьогоднішній день правовий статус NFT (невзаємозамінного токена) як об'єкта права власності може розглядатися в різних юрисдикціях і може бути предметом різних інтерпретацій. Зазвичай це залежить від того, як законодавство конкретної країни регулює цифрові активи, криптовалюту та інші аспекти

цифрового власництва. Ось кілька ключових пунктів, які можуть вплинути на правовий статус NFT:

Країна: Кожна країна має своє законодавство і підходи до визнання цифрових активів як об'єктів власності. Деякі країни можуть визнавати NFT як об'єкти власності, інші можуть вважати їх цифровими предметами, які не мають такого ж статусу.

Юридичний статус NFT: Одні NFT можуть представляти власність над цифровими або фізичними активами (наприклад, мистецтво або нерухомість), тоді як інші можуть бути чисто цифровими токенами без фізичної реалізації. **Договір:** Зазвичай, при створенні та продажу NFT укладається електронний договір між продавцем та покупцем, який регулює умови власності та використання цього NFT. Договір може містити умови про власність і права використання.

Розгляд у суді: Правовий статус NFT може бути вирішений у судовому порядку, якщо виникає спір між сторонами, щодо прав на цифровий актив.

Регулювання: Деякі країни можуть вводити регулювання для NFT з метою запобігання фінансовим або іншим видам зловживання. У зв'язку зі швидким розвитком цього сектору і різноманітністю підходів у різних країнах, важливо бути обережним та консультуватися з фахівцями в галузі права та фінансів, якщо ви маєте справу з NFT або плануєте їх купувати чи продавати.

Власність над самим NFT: Власність над NFT в цифровому просторі може розглядатися як власність цифрового активу. Особа, яка має доступ до приватного ключа, пов'язаного з конкретним NFT, вважається власником цього NFT. В багатьох випадках, це підтверджується на блокчейні.

Правовий договір: Багато NFT супроводжуються електронними договорами, які визначають права та обов'язки сторін, які придбали чи продали NFT. Ці договори можуть містити умови власності, права використання та обміну NFT. **Правова охорона та визнання:** В більшості юрисдикцій право на власність NFT визнається та охороняється на рівні, подібному до права на власність речей чи інших активів. Проте, це може змінюватися в залежності від конкретної юрисдикції.

Правова природа об'єкта NFT: Правовий статус NFT може також залежати від того, що саме представляє цей токен. Наприклад, якщо NFT представляє реальний майновий актив, такий як мистецтво, нерухомість або інтелектуальну власність, то права власності можуть бути регульовані конкретними законами і правилами, які відповідають цьому виду активу.

Регулювання і податки: Деякі країни можуть ввести регулювання NFT та оподаткування для контролю та збору податків з операцій з NFT. Важливо зазначити, що ця сфера розвивається дуже швидко, і правова природа NFT може змінюватися з часом і залежати від конкретних обставин і умов. Тому, якщо ви маєте справу з NFT або плануєте інвестувати в них, рекомендується звертатися до юридичних консультантів, які мають спеціалізацію в області криптовалют та цифрового власництва, і слідкувати за змінами в законодавстві вашої країни.

Зазвичай відбувається через цифрові операції на блокчейні, де зареєстровано NFT. Нижче наведено кроки, які можна виконати для передачі прав власності на NFT:

Відкрийте свій гаманець (wallet): Вам спочатку потрібно мати криптогаманець, який підтримує NFT. В цьому гаманці повинні знаходитися ваші NFT.

Знайдіть NFT, який ви хочете передати: Оберіть NFT, який ви хочете передати іншій особі.

Знайдіть адресу отримувача: Вам потрібно мати публічний ключ або адресу гаманця особи, якій ви хочете передати NFT.

Відправка NFT: У вашому гаманці виберіть опцію "передати" чи "відправити". У полі "отримувач" введіть адресу гаманця отримувача. Потім виберіть NFT, який ви хочете передати, і підтвердіть операцію.

Підтвердіть операцію: Ваш гаманець попросить вас підтвердити операцію, і, якщо ви погоджуєтесь, вона буде виконана. Зазвичай це вимагає введення вашого приватного ключа чи підтвердження операції за допомогою біометричних даних (відбитків пальців, обличчя і т.д.).

Підтвердження та очікування: Після того, як операція буде підтверджена, вам слід зачекати, поки транзакція буде підтверджена на блокчейні. Цей процес може займати деякий час в залежності від мережі, яку ви використовуєте.

Повідомлення отримувача: Після того, як транзакція буде успішно завершена, ви можете сповістити отримувача, що він тепер володіє NFT. Вони зможуть перевірити свій гаманець і побачити новий NFT в ньому.

Ці кроки відображають загальний процес передачі NFT. Важливо враховувати, що вартість та податки, пов'язані з передачею NFT, можуть відрізнятися в залежності від вашої юрисдикції, і вам слід консультуватися з фахівцем у справах податків, якщо це необхідно. Також слід бути обережними і переконатися, що ви взаємодієте з надійними платформами та особами, оскільки важливо уникати шахрайства у світі NFT.

Авторські права та NFT викликають ряд проблем та викликів, оскільки вони поєднують традиційні концепції авторських прав з новою цифровою технологією. Нижче наведено деякі із цих проблем:

Права власності та NFT: Відомо, що NFT репрезентують власність цифрових активів, але часто вони не репрезентують авторські права на сам твір, лише право на володіння цифровим об'єктом. Це може призводити до ситуацій, коли власник NFT не має права використовувати чи продавати твір.

Авторські права на NFT: Коли художники створюють твори мистецтва, які стають NFT, це створює питання щодо того, які саме авторські права вони мають. Чи можуть вони дозволити репродукцію чи відтворення їхніх творів, якщо ці твори вже були продані як NFT?

Підробки та плагіат: Через природу блокчейну NFT є легко відслідковуваними, але це також може підштовхнути зловмисників до створення підроблених чи плагіатованих NFT, які порушують авторські права.

Відсутність стандартів: Наразі не існує єдиних міжнародних стандартів для регулювання NFT і авторських прав у цифровому просторі. Це ускладнює судові суперечки і вирішення спорів.

Податкові аспекти: Питання оподаткування NFT і прибутку від їх продажу також створюють складнощі, оскільки податкові регулятори по всьому світу розглядають цю технологію та спробують визначити, як її оподатковувати.

Спори щодо власності та прав на NFT: Судові суперечки щодо власності та прав на NFT стають все більш поширеними, і суди різних країн намагаються розв'язати ці спори, визначаючи власника NFT і права на нього.

Підтримка авторів: Багато авторів і творців втрачають контроль над своїми творами після продажу їх як NFT, і це ставить під питання справедливий дохід для авторів та їхню можливість отримувати винагороду за подальше використання їхніх творів.

Загальною тенденцією є те, що законодавці та регулятори по всьому світу намагаються адаптувати законодавство до нових реалій цифрового світу та розвивати норми, які б краще враховували і захищали інтереси творців і власників NFT. Тим не менше, ці питання залишаються предметом активних дискусій і обговорень в галузі права та технологій.

Ліцензування та використання авторських прав в контексті NFT можуть включати наступні аспекти:

Ліцензування NFT: Автор NFT може видавати ліцензії на використання свого твору із відповідним NFT. Це означає, що покупець NFT отримує обмежене право використовувати твір, визначене ліцензійним договором. Цей договір може встановлювати обмеження на типи використання, тривалість та територію.

Публічна ліцензія: Деякі автори можуть вибрати випустити NFT з публічною ліцензією, яка дозволяє обмін і вільне використання твору під певними умовами, наприклад, в межах Creative Commons.

Ексклюзивність: Автор може обмежити ексклюзивність власності NFT, тобто встановити, що лише власник NFT має право володіння та використовувати твір.

Винагорода автора: Ліцензійний договір може передбачати обов'язок виплати авторові частини від продажу NFT при подальших перепродажах. Це називається "резал" (royalty) і може забезпечити авторові додатковий дохід від популярності його твору.

Обмеження на використання: В ліцензійному договорі можуть бути встановлені обмеження на використання NFT. Наприклад, автор може заборонити комерційне використання твору чи зміну твору без попереднього дозволу.

Спори і врегулювання конфліктів: Деякі ліцензійні договори можуть включати механізми для вирішення спорів і конфліктів між автором та власником NFT/

Ліцензійне листування та використання авторських прав у контексті NFT є новими областями і становлять предмет активних обговорень та розвитку стандартів. Важливо, щоб автори та покупці NFT були уважними до умов ліцензійних договорів та додержувалися їх, а також розуміли правила використання та обмеження, які супроводжують конкретний NFT, перш ніж купувати чи використовувати цифровий актив.

Наведу кілька способів, які можуть бути використані для захисту авторських прав у цифровому просторі NFT:

Включення ліцензійних умов: Автори NFT можуть включати в ліцензійні умови конкретні обмеження та вимоги щодо використання свого твору. Наприклад, вони можуть заборонити комерційне використання чи редагування твору без попереднього дозволу.

Використання метаданих: В метаданих, пов'язаних з NFT, можна включити інформацію про авторські права та ліцензійні умови. Це може нагадати власникам NFT про їхні обов'язки щодо використання твору.

Використання публічних реєстрів: Багато NFT зберігаються на блокчейні, де історія власності легко відстежується. Автори можуть використовувати цю інформацію, щоб довести свої права в разі спору чи порушення авторських прав.

Резали (royalties): В деяких випадках, автори NFT можуть отримувати частину від продажу свого твору при кожному подальшому перепродажу. Це може бути встановлено в ліцензійних умовах та реалізовано автоматично через блокчейн.

Вибір правоохоронних органів і регулювання: Якщо порушення авторських прав стає систематичним, автори можуть звернутися до правоохоронних органів та регуляторів для вирішення справи і захисту своїх прав.

Правозахисні організації: Деякі правозахисні організації та адвокати спеціалізуються на захисті авторських прав у цифровому просторі та можуть надати консультації та допомогу в справах, пов'язаних з NFT.

Публічна свідомість і освіта: Важливо надавати освіту власникам NFT та іншим учасникам ринку про важливість захисту авторських прав та дотримання ліцензійних умов.

Захист авторських прав в умовах NFT вимагає уважності та визначеності з боку авторів, а також співробітництва з платформами та громадою NFT для забезпечення дотримання правил та ліцензійних умов.

Врегулювання власності та авторських прав на NFT є актуальною та важливою задачею в світі цифрових активів. Ось деякі пропозиції щодо можливого регулювання:

Розробка міжнародних стандартів: Важливо розробити міжнародні стандарти, які б стандартизували умови ліцензування та власності NFT, зокрема щодо авторських прав та резалів (royalties).

Обов'язкові метадані: Платформи NFT можуть бути зобов'язані включати обов'язкові метадані, які вказують на авторські права та ліцензійні умови кожного NFT.

Можливість передачі авторських прав: Розробити механізми для передачі авторських прав на NFT, як це можливо в традиційному мистецтві і інших інтелектуальних властивостях.

Регулювання резалів: Законодавство може регулювати резали (royalties) для авторів, забезпечуючи їм частку від подальших продажів їхніх творів через NFT.

Захист від підробок та плагіату: Законодавство може надавати правозахисні механізми для виявлення та припинення підробок та плагіату NFT.

Освіта та свідомість: Програми освіти та інформаційні кампанії можуть підвищити свідомість учасників ринку NFT щодо важливості дотримання авторських прав і ліцензійних умов.

Запобігання фінансовому зловживанню: Законодавство може включати механізми для запобігання фінансовому шахрайству та зловживанню NFT.

Діалог з галуззю: Законодавці та регулятори можуть вести діалог із представниками галузі NFT, щоб розробити раціональні та ефективні правила та стандарти.

Вирішення спорів: Важливо розробити ефективні механізми вирішення спорів, пов'язаних із власністю та авторськими правами на NFT.

Адаптація до розвитку технології: Законодавство має бути готовим до швидкого розвитку технології і нових викликів, які вона приносить.

Ці пропозиції можуть служити як основа для розвитку ефективного та справедливого регулювання власності та авторських прав на NFT. Важливо, щоб таке регулювання сприяло інноваціям і розвитку галузі NFT, не обмежуючи права авторів і власників цифрових активів. [4] Впровадження рекомендацій міжнародних організацій стосовно власності та авторських прав на NFT може бути корисним для створення єдиного стандарту та міжнародної координації в цій області. Ось кілька міжнародних організацій, які можуть надавати рекомендації та стандарти:

World Intellectual Property Organization (WIPO): WIPO є спеціалізованою агентурою ООН, яка працює у галузі інтелектуальної власності. Вони можуть розробляти стандарти та рекомендації щодо захисту авторських прав на NFT.

International Organization for Standardization (ISO): ISO розробляє міжнародні стандарти у багатьох галузях. Вони можуть сприяти стандартизації ліцензійних умов та метаданих для NFT.

Financial Action Task Force (FATF): FATF розробляє стандарти та рекомендації щодо боротьби з фінансовою злочинністю, і вони можуть мати важливе значення для контролю фінансових операцій через NFT.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO): UNESCO може сприяти розробці стандартів та рекомендацій для захисту культурної спадщини в цифровому просторі, включаючи NFT.

Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN): ICANN має важливе значення для керування доменними іменами та адресами в Інтернеті і може грати роль у стандартизації метаданих для NFT.

Впровадження рекомендацій цих та інших міжнародних організацій може сприяти розвитку консистентного та справедливого правового середовища для NFT та цифрових активів. Однак важливо, щоб ці рекомендації були адаптовані до конкретних потреб та характеристик різних країн та галузей. Подальша співпраця між міжнародними організаціями, урядами та представниками галузі NFT є важливою для досягнення цієї мети.

Перспективи розвитку ринку NFT (невзаємозамінних токенів) в Україні можуть бути обіцяючими, але вони також супроводжуються викликами і питаннями, які потребують вирішення. Ось деякі аспекти, які впливають на перспективи розвитку NFT-ринку в Україні:

Творчість і мистецтво: Україна має багатий культурний спадок та багато талановитих митців. NFT надає можливість цим митцям зберігати, продавати та віддавати в оренду свої твори, а також отримувати резали (royalties) від подальших продажів.

Інновації та технології: Україна є центром для розробки програмного забезпечення та блокчейн-технологій. Ця технічна експертиза сприяє розвитку проєктів, пов'язаних з NFT, і може привертати іноземних інвесторів.

Підприємництво: В Україні зростає інтерес до створення стартапів та технологічних компаній, що може сприяти створенню нових платформ і ринків для NFT.

Інвестиції і фінансування: Збільшення інтересу до NFT може призвести до залучення інвестицій та фінансування для проєктів у цій галузі. Інвестиції можуть сприяти розвитку інфраструктури та розширенню ринку.

Правовий фреймворк: Україна може розробити правовий фреймворк, який би регулював питання авторських прав, ліцензування та оподаткування NFT. Це сприяло б довірі і захисту прав учасників ринку.

Економічний розвиток: Розвиток ринку NFT може сприяти економічному розвитку та створювати нові робочі місця в галузі інформаційних технологій та мистецтва.

Однак важливо враховувати деякі виклики, такі як питання правового регулювання, боротьба з шахрайством та обманом у сфері NFT, інфляція вартості NFT і інші фінансові ризики.

Україна має потенціал стати важливим учасником глобального ринку NFT і відзначитися як місце творчості, інновацій та технологічного розвитку. Але успіх буде залежати від розв'язання вищезазначених питань і створення сприятливого середовища для розвитку цієї галузі.

Правове регулювання NFT в Україні — повноцінно Його немає.

Закон України "Про віртуальні активи", який Верховна Рада України прийняла 17 лютого 2022 року, набере чинності лише після прийняття змін до Податкового кодексу України, що стосуватимуться оподаткування операцій з віртуальними активами. [5]

Коли це станеться, тоді невзаємозамінні токени можна буде віднести до віртуального активу як матеріальне благо, що є об'єктом цивільних прав, має вартість та виражене сукупністю даних в електронній формі. Такі активи зможуть посвідчувати майнові права, зокрема права вимоги на інші об'єкти цивільних прав.

Дуже спірним є положення цього Закону, яке передбачає, що віртуальні активи не є засобом платежу на території України та не можуть бути предметом обміну на майно (товари), роботи (послуги). Дана норма значно звужує сферу застосування віртуальних активів в Україні.

Простими словами, особа не зможе обміняти свій NFT на квартиру у центрі Києва або на послуги барбера.

З NFT ви не купуєте саме цифровий мистецький твір, а купуєте код, який вказує на файл з цим твором. Цифрова версія твору зберігається не на блокчейні, а у третіх осіб або в окремих сховищах. Таким чином, твір, пов'язаний з токеном, не обов'язково знаходиться безпосередньо у криптографічному реєстрі. Водночас автор мистецького твору зберігає права інтелектуальної власності на свій цифровий твір.

Якщо між продавцем та покупцем NFT немає домовленостей та питання передачі майнових авторських прав не вирішено. Покупець NFT не отримує майнові авторські права на цифровий твір.

Максимально можливе - це отримати обмежену невиключну ліцензію на використання твору, якщо це передбачено правилами NFT-майданчика.

Недостатня практика регулювання авторського права в контексті NFT створює проблеми для справжніх авторів цифрового контенту та покупців NFT.

Згідно з Законом України "Про авторське право і суміжні права", авторські права можна передати тільки на основі письмової угоди з визначенням усіх істотних умов.

Деякі мистецькі платформи, де продають NFT, у своїх правилах використання можуть встановлювати умови про передачу авторських прав, коли покупець погоджується і ставить відмітку у відповідному полі.

Така угода не відповідає всім вимогам, встановленим законодавством України для передачі прав на твір.

Щоб отримати майнові права інтелектуальної власності на NFT потрібно укласти угоду з автором (письмову або в електронній формі).

Така угода дійсно може бути здійснена в електронній формі, проте вона повинна бути зафіксована в одному або декількох документах (включаючи електронні) і підписана (електронним підписом) усіма сторонами. [5]

Після набрання чинності Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій з віртуальними активами" невзаємозамінні токени будуть офіційно оподатковуватись.

Крім того, Проектом закону передбачено впровадження ряду заходів, спрямованих на стимулювання розвитку ринку віртуальних активів, в тому числі NFT, в Україні, зокрема:

- звільнення від оподаткування ПДВ операцій з віртуальними активами та послуг, що надаються постачальниками послуг, пов'язаних з віртуальними активами;

- встановлення п'ятирічного періоду пільгового оподаткування інвестиційного прибутку від операцій з віртуальними активами та послуг, що надаються постачальниками послуг, пов'язаних з віртуальними активами, за ставкою 5% податку на прибуток;

- встановлення п'ятирічного періоду пільгового оподаткування інвестиційного прибутку від операцій з віртуальними активами для фізичних осіб за ставкою 5% податку на доходи фізичних осіб;

- введення обов'язку сплати військового збору з суми інвестиційного прибутку від операцій з віртуальними активами для фізичних осіб за ставкою 1,5%.

Ці заходи сприятимуть створенню середовища для розвитку ринку віртуальних активів в Україні та залученню інвестицій.

Висновок. Враховуючи аналіз правового регулювання невзаємозамінних токенів в Україні, можна стверджувати, що ця сфера має величезний потенціал для розвитку цифрової економіки країни. Завдяки активному впровадженню технологій блокчейн, NFT відкриває нові можливості для власників та авторів цифрового контенту, художників та інших представників творчих індустрій.

Однак, потрібно визнати, що регулювання NFT в Україні є недосконалим і знаходиться на етапі формування. Щоб забезпечити ефективний розвиток та функціонування ринку NFT, законодавство має бути вдосконалене, обіг невзаємозамінних токенів повинен бути врегульований, зокрема повинна бути встановлена кримінальна відповідальність за злочини у цій сфері для захисту громадян від шахраїв та хакерів, а співпраця з міжнародними партнерами та органами забезпечить врахування кращої світової практики.

У майбутньому, розвиток ринку NFT в Україні залежить від налагодження механізмів захисту авторських прав, стимулювання інвестиційної діяльності, та розробки комплексу підходів до регулювання віртуальних активів. Враховуючи весь потенціал та перспективи, які надає NFT, Україні варто прискорити процеси правового регулювання та вдосконалення вітчизняного законодавства у цій сфері, щоб отримати провідні позиції на світовому ринку цифрового мистецтва та забезпечити розвиток економіки. [6]

NFT є величезним викликом закону, оскільки немає чіткого регулювання, а правові системи не мають гнучкості, щоб змінюватися відповідно до нових обставин. Але, у нас є NFT, вони корисні і не зникнуть в майбутньому. Тому ми повинні бути винахідливими та гнучкими, щоб отримати максимальний прибуток від цих обставин та захистити законні інтереси власників.

Література:

1. URL: <https://legal-support.top/nft/>
2. URL: <https://root-nation.com/ua/articles-ua/tech-ua/ua-shho-take-nft/>
3. URL: https://lb.ua/economics/2023/04/13/550425_tehnologiya_blokcheyn_ii_rol.html
4. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/219394_pravove-regulyuvannya-nft-v-ukran
5. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/JI02365I?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01
6. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/JI07134I?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01